

Čudovita dogodivščina zračnega borca.

aj boš delal jutri popoldne?» me je nekega dne iznenada vprašal prijatelj Peter. Ko sem mu izjavil, da ne kanim nič posebnega, me je povabil prijazno: »Pridi torej na letališče. Izvajal bom letalske umetnije, ki te bodo zanimale. Jutri popoldne ob dveh bom namreč igral za film Letalskega društva. Predstavljal bom napadača, ki ga njegov tovariš odbije in pahne iz letala. Med borbo bova oblečena v usnjata letalska suknjiča z zaprtimi padali na hrbtu. Pri padcu na tla z velike višine bom odpel suknjič in razstrl svoje padalo.«

Rečeno — storjeno.

Točno ob dogovorjenem času se je vzdignilo v zrak osem letal. V prvem so sedeli naš glasoviti letalec Peter, njegov protivnik in pilot. Za njim so se dvignila štiri letala s kino-pripravami, šesto sta vodila dva ravnatelja Letalskega društva, sedmo neki zasebni fotograf, a v osmem sva sedela jaz in mlad uradnik letališnega urada.

Kakih dvajset minut smo se zgolj dvigali, kajti glavni ravnatelj je odredil, da Peter ne sme pričeti borbe, dokler ne dosežemo vsaj dva tisoč metrov višine.

Drug za drugim smo pluli po zračni višavi. Ker sem nameraval borbo zgolj opazovati, sem se zasukal z letalom iznad območja sliskarskih priprav.

Po napetem pričakovanju je dal naposled ravnatelj znamenje za pričetek borbe, zamahavši s pisano zastavo. Zračni pustolovec in njegov protivnik sta se brez obotavljanja dvignila s sedežev in se pričela poditi po letalu. Fotografske omarice so zaškrebljale; gledali smo filmske posnematelje, ki so stoje odvijali film, meter za metrom, kakih trideset metrov pod nami.

Zdajci je protivnik nagnal Petra do roba zgornjega krila in razvila se je resna borba. Po prvem udarcu z obeh strani je odfrčala Petru čelada z glave. Odletela je v trenutku preko krova in zafrfotala proti zemlji. Nato je zadal Peter protivniku krasen sunek v brado, da je možakar za hip omahnil, kakor da bi ga hotelo krilo radi prehudega pritiska vetra otresti s sebe. Sledil je udarec za udarcem in možanca sta se drevila in spenjala po letalu liki veverici po visokem drevesu.

Ali — joj nesreče!

Zdrznil sem se, ko sem bistro pogledal podse. Protivnik je prisolil Petru tako bunko na levo lice, da je ta onemogel strmoglavil s krila. Zašumotal je po zraku v zapetem suknjiču in z zamotanim padalom na hrbtu.

Brez diha sem gledal, kako mož pada in pada ter se s suknjičem in padalom vred prevrača po zračnem prostoru. Nazadnje sem razbral zgolj še nejasno pego, na kar sem se ozrl drugam, da ne bi videl žalostnega prizora, ko bo telebnil moj dragi prijatelj liki izpodnebnik na tla. Ko sem na novo uprl oči na usodno mesto pod seboj, nisem videl na letališču drugega ko vrvenje ljudi, podobno gomazenju drob-
nih, črnih mravelj po mravljišču.

»Peter je mrtev,« sem bolno vzkliknil svojemu sopotniku.

»Da, ubogi moj Peter; dovršil je —« je odvrnil uradnik. »Zaprli sem oči, da ne bi videl nesrečnikovega konca.«

Nato smo se začeli krožé spuščati proti zemlji. Sukali smo se nekaj časa nad letališčem in naposled pristali kakih dve sto metrov od mesta, kamor so se zgrnile razdovedne množice okoli zračnega pustolovca liki jate samogoltnih ptic okoli mrhovine. Z gnusom sem se ozrl na tiste ljudi.

Zlezel sem iz letala, vzel s seboj velik pokrivač, da bi pokrili z njim Petrovo truplo, in se prerival skozi gnečo. Ko sem dospel do sredine množice, me je kakor strela iz jasnega neba presenetil znani glas: »Evo me, stari moj znanec!« Bil je Peter. Prvi hip se nisem zavedel, ali je to on ali samo njegov duh, ki se je prikazal z drugega sveta. Toda nisem se motil.

Stal je pred menoj živ, brez praske na telesu, miren in pokojen, kakor da je pravkar stopil iz letala po čisto vsakdanji zračni vožnji.

»Ali, Peter!« sem vzkliknil v zadregi. »Kako si prišel živ na tla? Gledal sem, kako si padal in sem bil prepričan, da si se ubil!«

Povedel me je v stran in pozneje pripovedoval v letališnem uradu pred mnogobrojnimi časniki, letališkimi uradniki in predstavitelji kinematografa:

»Sredi borbe mi je zadal protivnik tak udarec po čeljusti, da sem za trenutek izgubil zavest. Nenadoma pa sem začutil, da padam navzdol. Imel sem baš tak občutek kakor človek, ki se mu sanja, da pada. Letel sem z glavo naprej in hipna sprememba zračnega pritiska

v ušesih me je opominjala na brezupni položaj. Grozno je šumelo za menoj in spoznal sem, da padam kakor kamen proti zemlji v propast. Razločeval sem vse podrobnosti zemeljskega površja — oddaljeno gorovje, mesto, morje, letališče in vse.

Zračni pritisk je bil tako hud, da se mi je zdelo, da mi bo počila ušesna mrenica. Težko sem čakal, da me padec na tla reši blaznih muk v glavi. Hkrati sem sprevidel, da bi si mogel zgolj na ta način rešiti življenje, če si odpnem usnjati suknjič in raztrem padalo. Pričel sem obupno trgati zapono pri vratu in gumb. Toda to mi ni šlo po sreči. Grozni zračni pritisk mi je vzel moči. Seveda je vse to trajalo le nekaj sekund.

Naposled sem se lotil odpenjanja gumbov na navaden način. Imel sem celo toliko prisotnosti duha, da sem najprej odpel spodnje gumb. Če bi si odpel najprej zgornje gumb, bi me zamotal veter v plašč tako nerodno, da bi povsem izgubil možnost nadaljnega reševanja. Ko sem odpel zadnji gumb na suknjiču, se je nekaj pretrgalo nad mano — veter mi je treskoma potegnil suknjič s telesa.

Liki meteor sem padal navzdol. Zdaj mi je bilo padalo edina nada. Toda bal sem se silno, da se spričo silovitega sunka ne bi pretrgalo, kadar bi ga razprostrl. Potegnil sem za obroč z vso močjo, kar je je bilo v meni. Zdajci je omot bušil vsaksebi. Držalo se mi je sprožilo med noge, a streha se je odprla z glasnim treskom, ko da bi počil top. Bliskoma sem se postavil pokonci s tako silo, da bi mi skoro kosti popokale. Mislil sem, da se bo padalo pretrgalo na drobne kose, ali na srečo je vzdržalo. Prva misel mi je sedaj šinila k odprtini v padalu. Zložena padala imajo namreč na vrhu avtomatsko odprtino s prožnim trakom, ki se takoj, če je zračni pritisk v padalu prevelik, razširi in služi padalu za vetrilo. Kadar se padanje ublaži, se odprtina sama po sebi zapre, da zaustavlja padanje. Ozrl sem se navzgor in na silno zaprepaščenje opazil, da je zev široma odprta. Nova nevarnost, ki nisem mislil nanjo!

V smrtnem strahu sem pogledal podse — bil sem komaj še kakih trideset metrov nad zemljo. Na novo sem se ozrl v odprtino. Bila je še široma odprta. Ali, hvala Bogu, v tem trenutku se je zaprla. Brzina padanja se je zmanjšala na kakih deset kilometrov na uro in prej, nego vam morem povedati, sem bil na tleh. Napravil sem z odprtim padalom korak naprej, a potem sem se onesvestil — padec z nad tisoč petsto metrov višine je bil prehud za moje srce. Prvo, kar sem nato razbral, je bil moj sopotnik, ki je stal poleg mene in mi močil glavo s hladno vodo.«

S tem je Peter končal svojo dogodivščino.

Čez dva meseca sem ga srečal na ulici. »Hoj, Petre,« sem vzkliknil, »kaj počenjaš sedaj? Že dolgo časa te nisem videl na letališču.«

»Ne,« je odvrnil, »in me tudi ne boš več. Nikoli več!«